

KRAPINA, detalj glavnoga oltara crkve Sv. Katarine

KRAŠIĆ, župna crkva

1901–03) potječu zaglavni kamen s imenom Joerg Creutz (majstor ?) i nekoliko fragmenata zidnih slika koje pokazuju utjecaj realističkoga plastičnoga stila s kraja XV. st. Franjevački samostan i crkvu Sv. Katarine dao je podignuti Franjo Keglević (1644–57). Na pročelju je skladen portal s donatorovim grbom. U crkvi se ističu glavni oltar (oko 1665) s grbovima donatorice Rattkay-Keglević, bočni oltari (oko 1766), darovi Bedekovića, Czinderijevih i Prašinskih, figuralno ukrašena propovjedaonica iz 1773 (dar N. Bedekovića) i nadgrobna ploča N. Bedekovića (umro 1656). Uz crkvu je Marijin pil iz XVIII. st. U muzeju predmeti arh., arhivske, kulturnopov. vrijednosti — U blizini Krapine, na → *Trškome vrhu* stoji hodočasnička crkva Marije Jeruzalemske. — Od gline iz okolice proizvodila se keramika (od poč. XIX. st. do 1886. radila je u Krapini manufaktura kamenine).

LIT.: D. Gorjanović-Kramberger, *Život i kultura diluvijalnoga čovjeka iz Krapine u Hrvatskoj*, Zagreb 1913. — A. Kozina, *Krapina i okolica kroz stoljeća*, Varaždin 1960. — D. Baričević, *Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. st. u središnjem dijelu Hrvatskog zagorja*, Ljetopis JAZU, 1978, 78, str. 589–592. A. Ht.

KRAŠIĆ, Vladimir, povjesničar (Salka, Mađarska, 1851 — Karlovac, 1890). Bio je učitelj u Hrvatskoj i Mađarskoj. Istraživao srp. crkv. i kulturnopov. spomenike.

BIBL.: *Manastir Grabovac*, Letopis Matice srpske (Novi Sad), 1881, 2–4; *Opis manastira Orašovice*, ibid., 1885, 3; *Manastir Pakra*, Stražilovo (Novi Sad), 1886, 2.

KRASNIK, Antonija, slikarica i kiparica (Lovinac, 1874 — Zagreb, 29. IV. 1956). Učila na Školi za umjetnički obrt u Beču (R. Ribarz, K. Moser), na Académie Julian u Parizu (E. Carrière) i u Italiji. Slikala portrete i studije u akvarelu, modelirala skulpture u kamenu i sitnu plastiku u bronci. Radila nacрте za svijećnjake, vaze, posude, pokućstvo, čilime i veziva. Njezina djela pokazuju utjecaj bečke secesije. Sudjelovala na izložbama Društva umjetnosti u Zagrebu 1901. i 1902. D. Ki.

KRASNO POLJE, selo na sedlu između Velebita i Senjskoga bila. Spominje se u pisanim izvorima u XV. st. U blizini, u Lomskoj dolini nađeni su tragovi rim. kulture. Osobito je zanimljiv lat. natpis u živoj stijeni o granici između Ortoplina i Parentina kojim se dopušta Ortoplinima pristup izvoru.

KRAŠIĆ, selo Z od Jastrebarskoga. U zaseoku Krupačama nađeno je halštatsko groblje sa žarama, fibulama, ogrlicom i narukvicom. — Župna crkva »sancte Trinitatis de Kraysichi« spominje se od 1334. Kasnogotička crkva barokizirana je vjerojatno 1759, a uz njezin zap. ulaz podignut je zvonik 1771. God. 1911–13. crkva je proširena po nacrtima S. Podhorskoga. Ostalo je sačuvano gotičko svetište, presvođeno mrežastim svodom, a zvonik je povišen. Na mjestu staroga broda prigradna je, u obrnutom smjeru (S–J), nova prostrana crkva sa svetištem i brodom koji je nadsvodjen visokom kupolom. U starome se svetištu nalazi barokni oltar iz 1743. sa slikom *Sv. Tri kralja*, a u novome mramorni oltar po nacrtu S. Podhorskoga. Slike u kupoli te velika slika na platnu *Posljednja večera* u svetištu djela su M. Rašice. Crkva ima monstrancu i drveni reljef *Golgota*, oboje u stilu rokoka (oko 1770). U starome župnome dvoru otvorena je memorijalna soba kardinala Alojzija Stepinca. — U nedaleku *Hrženiku* nalazi se kasnobarokna kapela Sv. Ivana Krstitelja s baroknom opremom; iz *Hrženika* je i ranobarokni pil iz 1697 (pohranjen u župnoj crkvi).

LIT.: Đ. Cvitanović, Iz riznice umjetničkih znamenitosti jastrebarskoga kraja, Kaj, 1975, 8. A. Ht.

KRAUS, Oton, novinar (Temišvar, 25. II. 1875 — Beč, 22. IV. 1923). Nakon žurnalističkoga rada u Beču bio je novinar u Zagrebu. Objavljivao lik. kritike u »Agramer Zeitungu« (1900–01) i »Agramer Tagblattu« (1902–05, 1907–08), osobito prikaze o Društvu hrvatskih umjetnika. Počeo u Zagrebu (1901) izdavati socijalistički usmjeren časopis »Oko«, od kojega je izišao samo jedan broj.

KRAUS, Živa, slikarica (Zagreb, 4. X. 1945). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1968 (R. Goldoni). Od 1972. živi u Veneciji; od 1979. vodi galeriju »Ikona photo«. Slika apstraktne, hermetične kompozicije prostornih i organskih asocijacija, titrajućih linija i snažne kromatike (*Otok*, 1971; *Osvojeni prostor*, 1972; *Bez naslova*, 1978; *Muška glava*, 1988). — Samostalno izlagala u Zagrebu, Karlovcu, Ljubljani, Bresci, Veneciji, Auvernieru i Bernu.

LIT.: M. T. Fiocco, Kraus (katalog), Venecija 1975. — Z. Maković, Živa Kraus, ČIP, 1979, 12. — V. Bužančić, Živa Kraus (katalog), Zagreb 1988. Ž. Sa.

KRČIN GRAD (Pliš grad, Gradin), ostaci utvrde na izduženu zaravanku brijega između Kozjaka i Gradinskoga jezera na Plitvičkim jezerima. Na